

Det händer

Evenemangstips
i Torsby

Annika Östberg

Oleby Folkets hus.
"Ögonblick som förändrar livet" Föredrag med Annika Östberg som suttit 28 år i ett amerikanskt fängelse, dömd för delaktighet i mord.
Tid: 12-12-02, kl 16.

Julmarknad

Sahlströmsgården.
Tid: 12-12-02, kl 11-16.

Bio - Källan

Biografen Stjärnan.
Sedan urminnes tider har kvinnorna i den lilla nord-afrikanska byn släpat tunga vattenhinkar från källan högt uppe på berget. Att dra ner vatten till byn anser männen bara onödigt. Men för kvinnorna som dagligen måste ta sig fram i den brännande hettan och som gång på gång drabbas av missfall är gränsen nådd. De bestämmer sig för att ta till ett beprövat vapen: En kärleksstrejk. 2 tim, 4 min.
Tid: 12-12-03, kl 19.

Adventskonsert Nils-Börge Gårdh

Norra Ny kyrka.
"Sånger i advent".
Tid: 12-12-07, kl 19.

Cafékväll MK Ratten

Nottjärnsvägen.
Cafékväll i klubbstugan för alla intresserade. Alltid första fredagen i månaden.
Tid: 12-12-07, kl 19.

Julmarknad

Hembygdsgården Kollsberg.
Traditionell julmarknad med försäljning av allehanda handarbeten, juldekorationer, rökta korvringar, bröd, kakor, hemgjort julgodis och mycket annat.
Tid: 12-12-08, kl 13.

Lusse-loppis - Vitsand

Vitsands Ordenshus.
Tomtegröt och skinkmacka.
Tid: 12-12-08, kl 10-15.

Leva i Nordvärmland

Café Utmark.
Föreläsning med Maria Svealand. Författare och provokativ föreläsare, krönikör i dagspressen. Samarr. ABF och biblioteket.
Tid: 12-12-11, kl 19.

Trivselkvällar Lekvattnet

Hemgården.
Glada spelmän, lotterier, servering.
Tid: 12-12-11.

Dans i Östmark

Hemvärnsgården.
Pia Pihlgrens orkester spelar upp till dans.
Tid: 12-12-14, kl 22-02.

Julkonsert Höljes

Norra Finnskoga kyrka.
Övre Älvdals församlings traditionella julkonsert med församlingens körer, solister och musiker.
Tid: 12-12-22, kl 16.

Ingemar Dahlström, Dalby, har en låda med bröllopsföremål på bordet.

Karin Danielsson säljer boken "Ovansjöbygden".

Joe Bengtsson, ordförande i N Finnskoga Hembygdsförening visar en rakbladsslipare.

Mikael Lundberg från Rik-kenberget med "Napoleon-geväret".

Rebecca Thorsen, sång och Jasmine Andersson, gitarr.

Dokumentation för framtiden

Arkivens Dag i Sysslebäck

SYSSLEBÄCK (LT)

I Sysslebäck firades Arkivens Dag med temat Framtiden. Det var Ovansjö bygdeförening, som visade upp material till en fortsättning av den populära boken Ovansjöbygden, som gavs ut år 2007.

Man hade samlat in foton och fakta om folk och gårdar, som blivit till en dokumentation i tio pärmar. Detta material kommer att publiceras nästa år i uppföljningen av boken Ovansjöbygden.

– Totalt är det 15-20 personer, som har jobbat med att identifiera folk på foton och samlat in material som kommer att presenteras i nästa bok. Det är ett stort arbete som genomförts med nära 5 000 bilder, säger Tommy Sunnanängs, som också är pappa till boken enligt de övriga i kärntruppen. De övriga är Ingrid Svanberg, kassör i föreningen, Sonja Svedbo och Tage Bengtsson.

– Den förra boken ligger i stort sett på alla köksbord i trakten, berättar Tommy, så vi hoppas på samma gensvar vid nästa års bokpresentation.

Spann som försvann

Ivar Edvardsson, Södra Finnskoga, berättade historier som han tillsammans med dokumentationsgruppen fått ta del av under materialinsamlingen.

– När vi släktforskat har vi först letat reda på hus, och sen har vi gått igenom vilka som bott där. På många platser har mystiska händelser inträffat, berättar Ivar.

På en gård skulle man kyla

mjölkten och sänkte ned spannen i brunnen, men när den skulle hämtas nästa dag var den borta.

Vad hade hänt? Så småningom fick man reda på att tyskarna hade ett fångläger med ryssar, där fångarna rymt. Förmodligen var det dessa fångar som fick nytta av den goda hinken med mjölk. Spannen hittades senare ute i skogen en bit därifrån.

Ovansjö bygdeförening hade också bjudit in fyra andra bygdeföreningar att delta i evenemanget, nämligen Norra Finnskoga, Dalby, Södra Finnskoga och Rikkenberget. Dessa föreningar hade med sig många gamla, unika föremål.

Sälskinnsstövlar

Joe Bengtsson, ordförande i Norra Finnskoga hembygdsförening, bor numera i Kärrbackstrand, men har tidigare bott på Hammarö. Han berättar om föremålen på deras bord, där det bland annat finns sälskinnsstövlar, vackert broderade tofflor, en sockertoppslåda med giljotin och sockertång samt en rakbladsslipsten.

Joe berättar med inlevelse om vad som händer sommartid i trakten.

– Vi utser "Årets Finnskoging" och vi har "Forsens Dag" vid Strängsforsen.

Dessutom delar de ut fem stycken trätrissor till förtjänta personer.

– Äsch, de behöver inte vara förtjänta heller, säger han och blinkar, men ett villkor är att man måste ha på sig trätrissan under hembygdsdagarna, annars blir det böter, minst 50 kr, som går till en stipendiefond. I år utde-

Kärntruppen består av Ingrid Svanberg, Tommy Sunnanängs, Sonja Svedbo och Tage Bengtsson.

lades 5 000 kr till ungdomsverksamheten i Nordvärmlands FF.

Kjolvärmare

Mikael Lundberg från Rikkenberget berättar om ett gevär, som varit med om en hel del sällsamma slag. Det fanns bland annat med i Frankrike på Napoleons tid. Olof Olsson Orm har ägt geväret, som väger 5,7 kilo och är 2 meter långt. Mikael visar också på ett trollträ, som hjälper mot tandvärk och andra sjukdomar. En kjolvärmare visas också, som ser ut som en liten lykta. Den användes när man åkte släde för att hålla värmen vid kalla vinterturer. En brännvinsapparat fanns också i denna samling. Kanske den också hjälpte till för att fixa värmen?

Dalby Hembygdsförening,

Ingemar Dahlström, har en låda med gamla bröllopsartiklar. Han visar också bilder på hur transporter gick till från slutet av 1700-talet in på 1800- och 1900-talet.

Kollektivtrafik

Innan bussarnas tid hade hemmansägarna plikt att göra vissa turer genom byarna med häst och vagn och ta med sig personer på sina resor. För att veta hur dessa turer skulle läggas upp hade man så kallade skjutstavlor, som angav de olika platser som passerades.

– Från början av 1900-talet körde Rotbilen, det vill säga den röda GDG-bussen och även den gula postbilen, säger Ingemar. Det fanns transportmöjligheter även på älven under 1800- och 1900-talet, där den trevliga ång-

båten Wingäng kördes från Vingängsjön till Edebäck. Den första båten hette Klara och trafikerade älven fram till år 1867, men båttrafiken pågick ända fram till 1930.

Det var inte bara tillbakablickar denna dag, utan tankarna riktades även mot framtiden och Ingemar Dahlström tolkade bygdeföreningarnas budskap, "att man skall stimulera till initiativ, som gynnar bygden och dess utveckling."

Två söta tjejer som definitivt har framtiden för sig gjorde dessutom ett bejublat uppträdande, Rebecca Thorsen, sång, och Jasmine Andersson som spelade gitarr.

**Text och bild:
INGER VAHLQVIST
JANSSON**

Första postbilen 1923.

Rotbussen.

Ångbåt på Klarälven "Wingäng".